

2. Revurdering af § 12 miljøgodkendelse

Husdyrbruget I/S Tandergård
Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet

Dato for gyldighed: 22-03-2024

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

INDHOLD

Indhold	2
Datablad	4
Generelt	5
Ikke-teknisk resumé	6
Afgørelse	7
Vilkår	8
Generelt	8
Årsproduktion, drift og indretning	8
Gyllekøling	8
Egenkontrol vedr. gyllekøling:.....	8
Støjgrænser.....	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand.....	9
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	10
Affald.....	10
Lugt.....	11
Skadedyr.....	11
Olietanke.....	11
Uheld og risici	11
Ophør	11
Egenkontrol	12
Energi og ressourcestyring	12
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	12
BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår	12
Årsproduktion, drift og indretning	13
Produktionsareal	14
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	15
BAT-teknologi for opbevaringslagre og staldindretning	15
BAT i forhold til gødningsopbevaring er ifølge Aarhus Kommune bl.a.:	15
BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak.....	16
Arealer	16
Påvirkning af natur	17
Bilag IV	19
Lugt og støv	20
Foder	20
BAT ammoniak.....	20
BAT fosfor	21
Energi og ressourcestyring	21
Støj	22
Skadedyr.....	22
Spildevand, jord og overfladevand	22
Transport	22
Affald.....	22
Uheld og risici	23
Egenkontrol	23

Ophør	23
BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår	24
Særregler for IE-husdyrbrug	24
Samlet vurdering	28
Offentlighed og klagevejledning	28
Offentlighed	28
Klagevejledning	28
Bilag 1 - Situationsplan	29

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan.

Bilag 2: Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og miljøkonsekvensrapport.

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	I/S Tandergård Tandergårdsvej 8 8320 Mårslet
Matrikel nr.:	2a, Tander By, Tiset m.fl.
CVR nr.:	11768474
CHR nr.:	99240
Rådgiver	Nikolaj Mazanti Aaslyng, Velas I/S Damsbovej 11, 8594 Vissenbjerg
Brugstype	IE-søer
Gældende afgørelser	• §12 miljøgodkendelse af 10. september 2008• Tillæg til §12 miljøgodkendelse af 12. november 2015• Tillæg til §12 miljøgodkendelse af 21. marts 2016• Revurdering af §12 miljøgodkendelse af 14. juni 2016
Ansøgning, skema nr.	241083 v/4
Tilsynsmyndighed	Aarhus Kommune
Sagsbehandler 2. sagsbehandler	Christian Westergaard Anker Laubel
Afgørelsens dato	22-03-2024

GENERELT

Miljøgodkendelser af husdyrbrug meddelt efter miljøbeskyttelsesloven¹ eller husdyrbrugloven² skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres af hensyn til den teknologiske udvikling i den bedste tilgængelige teknik jf. §40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³. Kommunen skal vurdere, om de eksisterende vilkår skal bibeholdes eller frafaldes, og om der skal stilles nye vilkår. Revurderingen skal foretages første gang, når der er gået 8 år fra godkendelsen blev givet og derefter hvert 10. år.

IE-husdyrbrug skal dog altid revurderes, når der er offentliggjort nye BAT-konklusioner, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal overholde kravene, jævnfør § 39, stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for betydelig nedbringelse af emissionerne, uden det medfører uforholdsmæssige store omkostninger.

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT – skal være begrundet i en væsentlig risiko for virkning på miljøet, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det fremgår af husdyrbruglovens § 41, at revurderingen gennemføres ved påbud efter lovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud eller i en afgørelse, hvor der ikke findes anledning til at skærpe.

En revurderingsafgørelse er således ikke en ny godkendelseshandling, og kan derfor ikke indebære en udvidelse eller ændring, der medfører forøget forurening.

¹ Miljøministeriets bekendtgørelse af lov nr. 48 af 12. januar 2024 om miljøbeskyttelse.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019.

³ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug.

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Aarhus Kommune har revurderet § 12 miljøgodkendelsen af 10. september 2008, tillæg nr. 1 til §12 miljøgodkendelse af 12. november 2015, tillæg nr. 2 til §12 miljøgodkendelse af 21. marts 2016, samt revurderingsafgørelsen af 14. juni 2016 på husdyrbruget beliggende på Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet.

Den 10. september 2008 godkendte Aarhus Kommune ejendommen Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet til en årlig produktion af 1.200 årssøer, 6.500 smågrise (til 30 kg) og 1.000 slagtesvin (til 102 kg) svarende til 356,48 på godkendelsestidspunktet. Godkendelsen blev meddelt efter §12 i husdyrloven.

Den 12. november 2015 fik ejendommen tillæg nr. 1 til §12 miljøgodkendelsen. Tillægget omhandlede udelukkende ændringer i udbringningsarealerne.

Den 21. marts 2016 fik ejendommen tillæg nr. 2 til §12 miljøgodkendelsen, hvor dyreholdet blev udvidet til 1.500 søer, 1.100 polte og 2.600 smågrise.

Ovenstående § 12 med tilhørende tillæg blev i den 14. juni 2016 revurderet af Aarhus Kommune, og dyreholdet fastholdt til 1.500 årssøer, 1.100 polte (31-110 kg) og 2.600 smågrise (7,1-31 kg), svarende til 381,91 DE på godkendelsestidspunktet. I forbindelse med revurderingen blev godkendelsens vilkår ajourført i forhold til teknologiske udvikling i den bedste tilgængelige teknik.

Den tilladte produktion i dag er på:

1.500 årssøer (30 fravænnede smågrise ved 7,1 kg), 1.100 polte (31-110 kg) og 2.600 smågrise (7,1-31 kg), svarende til 381,97 DE.

Revurderingen giver ikke tilladelse til at øge eller ændre dyreholdet, og der er derfor ikke tale om nogen merpåvirkning af omgivelserne.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at husdyrbruget fortsat lever op til kravet om bedst tilgængelig teknik (BAT). Revurderingen tager udgangspunkt i ovennævnte miljøgodkendelse, revurdering, anmeldelser samt de supplerende oplysninger ansøger har indsendt via IT-ansøgning nr. 241083 og tilknyttede bilag.

AFGØRELSE

Aarhus Kommune har lavet samlet revurdering af den eksisterende §12 miljøgodkendelse af 10. september 2008, tillæg nr. 1 til §12 miljøgodkendelse 12. november 2015, tillæg nr. 2 til §12 miljøgodkendelse af 21. marts 2016, samt revurderingsafgørelsen af 14. juni 2016 på husdyrbruget beliggende på Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet

Aarhus Kommune har på baggrund af revurderingen truffet afgørelse om, at vilkårene ændres som følger af nedenstående. Nærværende afgørelse fastsætter de vilkår, der skal gælde for den fortsatte drift af ejendommen.

Aarhus Kommune har vurderet, at husdyrbruget fortsat kan drives uden væsentlig virkning på miljøet under overholdelse af de givne vilkår. For overblikkets skyld er samtlige gældende vilkår samlet i denne afgørelse. Vilkår træder i kraft straks ved meddelelse af afgørelsen, medmindre andet fremgår i det enkelte vilkår.

Afgørelsen træffes med hjemmel i § 39, jf. § 41. i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Revurderingen skal jf. § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den næste regelmæssige revurdering skal foretages senest i 2034.

Birgitte Kloppenborg-Skrumsager
Afdelingsleder

Christian Westergaard
Sagsbehandler

VILKÅR

Vilkår som videreføres fra den oprindelige §12-miljøgodkendelse 10. september 2008, tillæg nr. 1 til §12 miljøgodkendelse 12. november 2015, tillæg nr. 2 til §12 miljøgodkendelse af 21. marts 2016, samt revurderingsafgørelsen af 14. juni 2016 er oplistet nedenfor.

Vilkår der revideres, og vilkår der påbydes efter husdyrbruglovens § 39 ved denne revurdering, er markeret med kanter og skygge. Vilkår der udgår, er nævnt under relevante afsnit nedenfor.

Generelt

1. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om afgørelsens indhold.
2. Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der er givet i ansøgningen og supplerende oplysninger, som ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene.
3. Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.

Årsproduktion, drift og indretning

4. Ejendommen tillades drevet med et maksimalt dyrehold på 1.500 søer, 1.100 polte (31 -110 kg) og 2.600 smågrise (7,1 – 31 kg) på godkendelsestidspunktet svarende til 381,91 DE årligt.
5. Vægten og sammensætningen af dyrene kan variere i mindre grad inden for de tilladte dyreenheder.

Gyllekøling

6. <u>Nyt vilkår:</u> Gyllekanalerne i sostalden skal være forsynet med gyllekølingsanlæg. Anlægget skal være i drift i 7.120 timer/år og levere en ammoniakreduktionseffekt på mindst 9,42%.

7. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 42.000 kWh.
8. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller.
9. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
10. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol vedr. gyllekøling:

11. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

12. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end dage/uger.
13. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Støjgrænser

14. Svinebrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingtid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 db(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 db(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 db(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 db(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 db(A)	Ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 db(A)	Ref. tid ½ time

15. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.
16. Brugen af landbrugsmaskiner i marken er undtaget fra støjgrænserne.
17. Kontrol af støj. Hvis kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at landbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet.

Udgifterne hertil afholdes af landbruget.

Dokumentation skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal.

Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Gylle

18. I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn. Pumpning af gylle til gyllevogn skal ske under opsyn. Der skal anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken, eller der skal anlægges en læsseplads, hvorfra spild ledes til opsamlebeholder.
19. Fortanken skal ligge i samme niveau eller højere end gulvniveauet i stalden.

Sprøjtemidler

20. Påfyldning af marksprøjten skal foregå på en befæstet plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Hvis der ved et uheld løber sprøjtemiddel i opsamlingsbeholderen, skal indholdet straks fortyndes og udsprede på den mark, der skulle sprøjtes.
21. Ved påfyldning af vand til marksprøjten skal der anvendes en særskilt mellembeholder, så tilbagesug til vandforsyningen forhindres. Tappehanen eller vandslangen skal være fjernet eller hævet over vandoverfladen, inden vandet iblandes sprøjtemiddel.
22. Skyllevand fra indvendig vask af sprøjteudstyr skal udsprede på marken. Udvendig vask skal foregå på et befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder, og vaskevandet skal tilledes gyllebeholderen.

Udleveringsrampen

23. Gødning og vaskevand fra udleveringsrampen for smågrise skal ledes til gyllekanalerne eller til opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.

Flydende foder

24. Flydende foder må ikke ved spild kunne afledes til dræn eller vandløb.

Spildevand

25. Spildevand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning, som skal ledes til en gyllebeholder, da det kan indeholde rester af foder og gødning.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

26. Revideret vilkår: Der skal etableres fast overdækning på gyllebeholderen på 5.000 m³.

Affald

27. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
28. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald, f.eks. i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.
29. I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares således, at der er afskærmet mod hunde og vilde dyr og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold. Opbevaringen skal følge den til enhver tid gældende lovgivning⁴.

30. Nyt vilkår: Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge de gældende regulativer for Aarhus Kommune for Erhvervsaffald og for Farligt Affald.

31. Nyt vilkår: Virksomhedens eventuelle olie- og kemikalieoplag, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal tillige være med spildsikring, som beskrevet i Aarhus Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier⁵.

⁴ Bek. nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring af døde dyr.

⁵ Nuværende link til forskriften på Aarhus Kommunes hjemmeside: <https://www.aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoe forhold/saadan-skal-du-opbevare-olier-og-kemikalier/>

Lugt

32. Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov, dog mindst en gang om året.
33. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
34. Svinebruget skal drives således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser. Såfremt der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr

35. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Danmarks Jordbrugsforskning, skadedyrlaboratoriet.
36. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter eller andre skadedyr.

Olietanke

37. Opbevaring af diesel og fyringsolie i overjordiske tanke, skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
38. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Uheld og risici

39. Husdyrbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigtet udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.
40. Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.
41. Revideret vilkår: Der skal foreligge en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, herunder også ved udbringning af gødning og sprøjtemidler. Planen skal løbende opdateres og være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften, både i staldene og i det kørende materiel. Beredskabsplanen skal være tilgængelig på et sprog, de ansatte forstår.

Ophør

42. Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en tilfredsstillende tilstand.

Egenkontrol

43. Revideret vilkår: Der skal hvert år udarbejdes en journal, dvs. en samling af nedenstående oplysninger, så den er klar til 1. marts. Journalen skal vises til tilsynsmyndighederne på forlangende, f.eks. ved tilsyn.

- Dokumentation for produktionens størrelse, fx i form af gødningsregnskab eller relevant udtræk fra e-kontrol
- Servicerapport for eftersyn og justering af ventilationsanlæg.
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Reparation af gyllebeholder
- Uheld, der har medført risiko for forurening af grundvand eller vandløb.
- Elforbruget skal registreres én gang årligt. Elforbruget skal føres ind i et skema, så det kan sammenlignes med tidligere registreringer. Registreringerne skal gemmes i fem år.
- Vandforbruget skal registreres én gang årligt. Vandforbruget skal føres ind i et skema, så det kan sammenlignes med tidligere registreringer. Registreringerne skal gemmes i fem år.

Energi og ressourcestyring

44. Nyt vilkår: Husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af revurderingen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal dertil fremhæve, om der er lønsomme teknologier, som kan indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Aarhus Kommune.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseeffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseeffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlæggelsen af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40 skal det ved en revurdering sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

1. Der ud over iagttagelse af kravet i § 25 (om emission) er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
2. Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
3. Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
4. Produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
5. Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
6. Der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og

Ved Aarhus Kommunes vurdering i relation til § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen indgår Miljøstyrelsens Teknologiblade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensive hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument 2017) samt BAT-konklusioner. Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

Den miljøtekniske redegørelse fremgår af den eksisterende § 12 miljøgodkendelsen af 10. september 2008, tillæg af 12. november 2015, tillæg 2 af 21. marts 2016, samt revurderingsafgørelsen af 14. juni 2016. Se desuden redegørelse i ansøgers miljøtekniske beskrivelse vedr. BAT (bilag 2).

I de følgende afsnit redegøres for argumenterne for de nye vilkår, samt årsager til, at nogle eksisterende vilkår udgår eller ændres.

Årsproduktion, drift og indretning

Den 10. september 2008 godkendte Aarhus Kommune ejendommen I/S Tandergård, Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet til en årlig produktion af 1.200 søer med smågrise svarende til 356,48 DE på godkendelsestidspunktet. Godkendelsen blev meddelt efter husdyrbruglovens §12.

Den 12. november 2015 fik ejendommen tillæg nr. 1 til §12 miljøgodkendelsen. Tillægget omhandlede udelukkende ændringer i udbringningsarealerne.

Den 21. marts 2016 fik ejendommen tillæg nr. 2 til §12 miljøgodkendelsen, hvor dyreholdet blev udvidet til 1.500 søer, 1.100 polte og 2.600 smågrise.

Ovenstående § 12 med tilhørende tillæg blev i den 14. juni 2016 revurderet af Aarhus Kommune, og dyreholdet fastholdt til 1.500 årssøer, 1.100 polte (31-110 kg) og 2.600 smågrise (7,1-31 kg), svarende til 381,91 DE på godkendelsestidspunktet. I forbindelse med revurderingen blev godkendelsens vilkår ajourført i forhold til teknologiske udvikling i den bedste tilgængelige teknik.

Den tilladte produktion i dag er på:

1.500 årssøer (30 fravænnede smågrise ved 7,1 kg), 1.100 polte (31-110 kg) og 2.600 smågrise (7,1-31 kg), svarende til 381,97 DE.

Der er tale om et lovligt eksisterende husdyrbrug, hvor staldanlægget ikke ændres. Staldanlægget skal i forbindelse med revurderingen dog leve op til BAT. I den forbindelse har Aarhus Kommune taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardkrav.

En revurdering indebærer ikke udvidelser eller ændringer af den oprindelige miljøgodkendelse og efterfølgende tillæg, der kan medføre øget forurening, hvorfor den tilladte produktion er fastsat til den allerede godkendte produktion jf. revurderingen af 14. juni 2016. Dette er fastsat med vilkår. Indretning af ejendommen med stalde og anlæg fremgår af bilag 1.

Eksisterende vilkår vedr. udnyttelsesfrist bortfalder, da husdyrbrugets godkendelse er fuldt udnyttet. Den del af vilkåret, der omhandler driftsstørrelse bortfalder, da det er erstattet af generelle regler. Vilkår 11.2 udgår, da det har samme indhold som vilkår 0.2 fra hovedgodkendelsen. Vilkår vedr. byggematerialer og beplantning udgår, da anlægget er opført.

Vilkår der udgår:

0.4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, dvs. bygninger skal være taget i brug, og den første del af det ansøgte dyrehold sat ind. Såfremt bedriftens størrelse derefter har været på et lavere niveau i mere end 3 år, vil det tilladte maksimum blive vurderet på ny.

Generelt vilkår fra tillæg 2. Fristen for udnyttelse af denne godkendelse er 2 år fra godkendelsens dato. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

2.0 I forbindelse med etablering/udvidelse af dyreholdet ønskes opført stald, gyllebeholder, separeringsanlæg og biogasanlæg øst for Tisetvej. Beliggenhed fremgår af bilag 1.

2.1. Byggematerialerne til den ny stald m.v. skal være af samme art og farve som angivet i ansøgningsmaterialet (bilag 2). Lokalisering af de ny bygninger skal være som angivet i bilag 1, og højden af bygningerne må ikke overstige 8 m.

2.2. Der skal udarbejdes en beplantningsplan i forbindelse med det nye byggeri. Planen skal som minimum indeholde beplantning langs Tisetvej samt forstærkning af eksisterende læhegn mod nord/øst. Der skal i planen tages hensyn til beskyttede sten- og jorddiger. Planen skal indsendes til Natur og Miljø senest ved indsendelse af ansøgning om byggetilladelse til det nye byggeri.

11.2. Staldene skal etableres med de staldsystemer der er beskrevet i ansøgningen.

Produktionsareal

Siden revurderingen af 14. juni 2016 er der sket ændringer i måden husdyrbrug bliver reguleret på, således at der i dag gives miljøgodkendelse til produktionsarealet i staldanlæggene. Fra 1. august 2017 bliver miljøgodkendelser således givet til et antal m² produktionsareal.

Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig, og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

I revurderingsskemaet er der i dette tilfælde regnet på hele bruttostaldarealet (9.124 m²), så der er tale om en worst case-situation, men da der er tale om en revurdering, vil det fortsat være antallet af dyr, der er godkendelsesgrundlaget.

Størrelsen af produktionsarealerne er ens i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Nedenstående tabel angiver det oplyste produktionsareal:

Staldafsnit	Dyretype, gulvtype	Staldareal	Produktionsareal
Slagtesvin 02	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	565 m ²	565 m ²

Staldafsnit- 04- smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	489 m ²	489 m ²
Nystald- løbe- drægtighed	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	2.354 m ²	2.354 m ²
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	5.716 m ²	5.716 m ²
I alt			9.124 m²

Skema 1 Produktionsarealer (rettelig bruttostaldareal) på husdyrbruget

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbruget råder over fire gyllebeholdere, som vist i skemaet nedenfor.

Opbevaringsanlæg	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal
Gylletank 1.000 m ³	Gyllebeholder	Flydelag	274 m ²
Gylletank 2.500 m ³	Gyllebeholder	Flydelag	512 m ²
Gylletank 5.000 m ³	Gyllebeholder	Fast overdækning	979 m ²
Gylletank 500 m ³	Gyllebeholder	Flydelag	84 m ²

Skema 2 Gødningsopbevaring på husdyrbruget

Der ændres ikke på bedriftens praksis med opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Derudover er vilkår vedr. opbevaringskapacitet fjernet, da opbevaringskapacitet er omfattet af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 5.

Vilkår 5.2 og 11.1 samles til ét vilkår, og omskrives til kun at omhandle den store gyllebeholder på 5.000 m². Kravet om overdækning af den mindste beholder på 500 m² erstattes med yderligere gyllekøling. For så vidt angår overdækning af de to gamle gyllebeholdere (opført i 1984 og 1993) er vilkårene ophævet med brev af 12. februar 2010.

Vilkår der udgår:

5.1 Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning på ejendommen (eksisterende plus nye gyllebeholdere) skal have en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder.

5.2 og 11.1 Der skal etableres fast overdækning på alle gyllebeholdere.

BAT-teknologi for opbevaringslagre og staldindretning

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejning på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er ifølge Aarhus Kommune bl.a.:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.

- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Samlet vurderes det med de stillede vilkår, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. lever op til kravet om BAT, hvis denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning og gødningsopbevaringsanlæg overholder lovgivningen i henhold til husdyrbrugloven, miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser.

BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak

Der sker ingen ændringer af stalde og dyrehold. Staldanlægget skal dog i forbindelse med revurderingen leve op til Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for ammoniakemission for eksisterende staldanlæg. Ved beregning af BAT-emissionsniveauet skal de aktuelle normtal bruges.

På ejendommen er der installeret et gyllekølingsanlæg i sostalden, som er godkendt med en ammoniakreduktionseffekt på 9,42% og en driftstid på 19 timer/døgn, svarende til 6.935 timer om året. Kravet om fast overdækning på beholderen på 500 m³ fjernes, og som erstatning for teltoverdækning vil driftstiden for gyllekølingsanlægget blive øget. Teltoverdækning på gyllebeholderen skulle have reduceret beholderens ammoniakemission med 50 %, hvilket svarer til 16,8 kg NH₃-N/år. Ved at øge gyllekølingsanlæggets driftstid til minimum 7.120 timer, svarende til 19,5 timer om dagen og med en ammoniakreduktionseffekt på 9,42 % vil man øge gyllekølingsanlæggets ammoniakreduktion med 16,8 kg NH₃-N/år, svarende til hvis der havde været teltoverdækning på den lille gyllebeholder. Dette er fastsat med vilkår.

Det samlede BAT krav for husdyrbruget er i www.husdyrgodkendelse.dk vist på tabellen herunder, og er beregnet til 9.887 kg NH₃-N/år, og den faktiske emission er beregnet til 9.887 kg NH₃-N/år. Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT. Der er regnet på bruttoarealer, så den reelle emission er reelt lavere end det der fremgår af tabellen herunder.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9343	544	9887
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9343	544	9887
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 1 BAT-beregning

Da det samlede BAT krav for husdyrbruget er overholdt, stilles der ikke yderligere vilkår til staldindretning eller gødningsopbevaring.

Arealer

Vilkår vedrørende arealer er ophævet ved ikrafttræden af ny husdyrlov den 01-08-2017, jf. Lovbek. nr. 204 af 28-02-2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love. Arealerne er fremadrettet reguleret af generelle krav.

Vilkår der udgår

Tillægsvilkår 1: Der må på de af miljøgodkendelsen omfattede ejede og forpagtede arealer (457,4 ha) udbringes svinegylle indeholdende maksimalt 30,5 kg P/ha og 118,5 kg N/ha, svarende til 1,25 DE/ha.

Tillægsvilkår 2: Der må ikke anvendes anden organisk gødning på de ejede og forpagtede arealer omfattet af miljøgodkendelsen.

Tillægsvilkår 3: Eventuelt overskydende husdyrgødning skal afsættes via gylleaftaler til aftalearealer som er godkendt eller screenet efter Husdyrbruglovens regler.

Tillægsvilkår 4: På markerne 115-0, 116-0, 117-0, 126-0 og 128-0, i alt 37,2 ha, skal hvert år etableres miljøgræs. Heraf må 28,5 ha ikke indregnes under areal med lovpligtige efterafgrøder.

Tillægsvilkår 5: Der er følgende krav til miljøgræs:

- Miljøgræs kan ikke indregnes under areal med lovpligtige efterafgrøder efter Fødevareministeriets regler. De samme, generelle regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder skal også følges for de ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Der skal hvert år dyrkes mindst den angivne procent på arealer med det pågældende sædskifte.
- Tilsynsmyndigheden skal hvert år kunne konstatere et tæt græsdække på hele det pågældende areal med miljøgræs.
- Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.
- Der må ikke dyrkes bælplanter på arealerne.

Påvirkning af natur

Tillægsvilkår 6: Der skal på mark 124 -0 og 126-0 holdes en 10 m bræmme hvor der ikke udbringes husdyrgødning, på de strækninger der grænser op til Kapelbæk.

Tillægsvilkår 7: Vandhul – lokalitet 6 i mark 152-0 skal være udlagt med en permanent 10 m bræmme, hvori der ikke må udbringes husdyrgødning. Bræmmens bredde beregnes fra vandhullets øverste kant. Den øverste kant er overgangen fra det skrånede terræn mod vandhullet, hvor plantesamfundet tilhørende vandhullet ophører til det flade terræn, der normalt kan jordbehandles.

Tillægsvilkår 8: Der skal mellem den østlige kant af overdrevsareal lokalitet nr. 5 og mark 151-0 til stadighed holdes en 10 m husdyrgødningsfri bræmme.

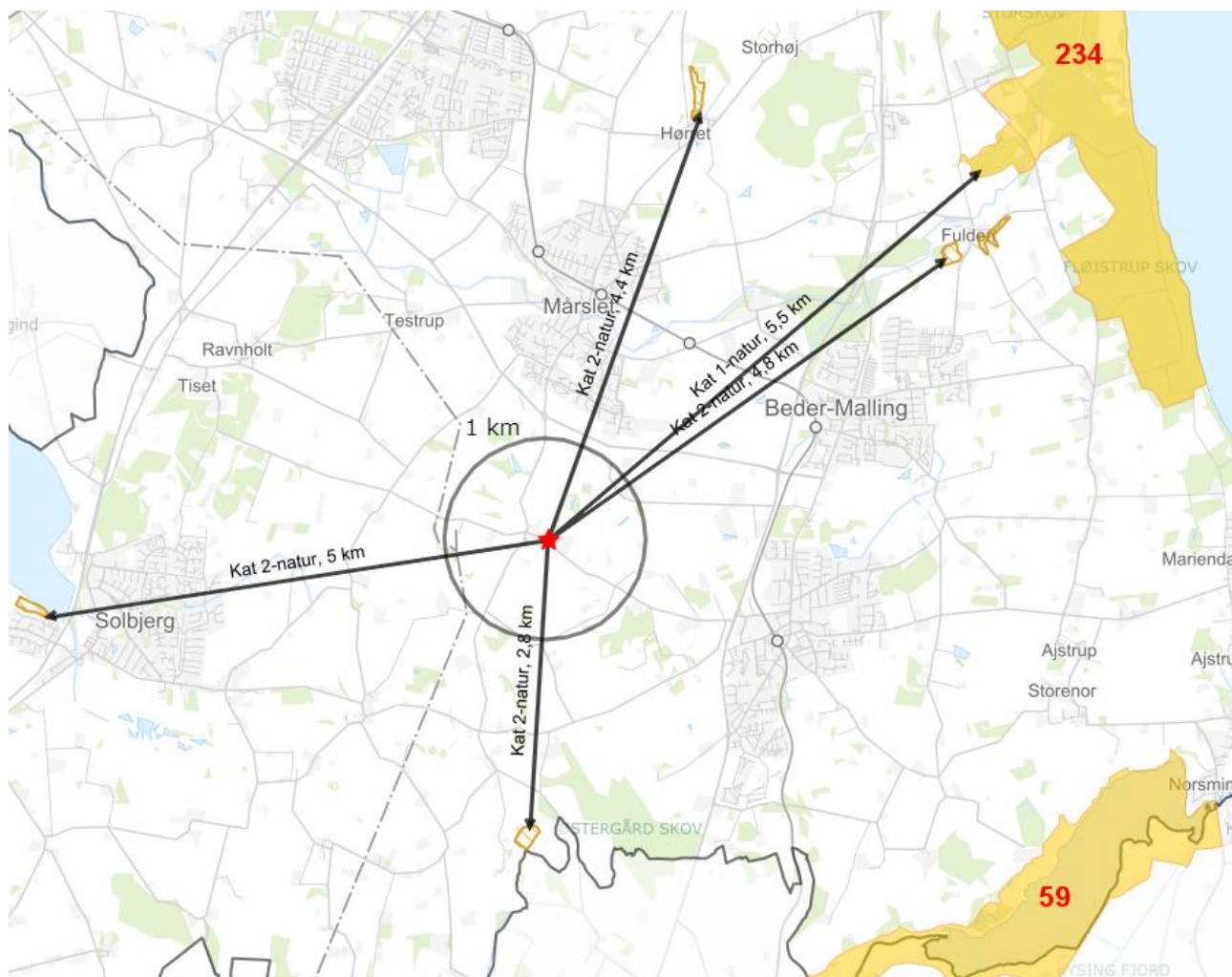
Påvirkning af natur

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens⁶ § 3.

Staldanlægget ligger i en afstand af mere end 5 km fra de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-område) nr. 234, Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker.

⁶ Miljøministeriets bekendtgørelse af lov nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse

Figur 1 Kategori 1 og 2-natur. Sort cirkel angiver 1km radius af staldanlægget.

Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-området, idet anlægget ligger langt fra Natura 2000-området. Det er via beregning dokumenteret, at totaldeposition fra staldanlægget vil være 0,0 kg N/ha/år på Natura-2000 området. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition⁷ jf. § 26 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 2 natur)

Kategori 2 natur er følgende ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder: højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha i størrelse, og overdrev over 2,5 ha i størrelse.

Staldanlægget ligger ca. 2 km nord for et overdrev på over 2,5 ha, som er nærmeste område med kategori 2 natur, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven. Ifølge beregninger i det digitale ansøgningsssystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget

⁷ Den maksimalt tilladte totaldeposition til kategori 1 natur er 0,2 kg N/ha/år, 0,4 N/ha/år, eller 0,7 N/ha/år afhængigt af, hvor mange husdyrbrug, som er lokaliseret i nærheden af naturområdet og påvirker det med ammoniakemission.

efter revurderingen være 0,0 kg N/ha/år på den del af naturområdet, som ligger nærmest staldanlægget. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år i henhold til § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Aarhus Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt, hvorfor der ikke skal stilles yderligere vilkår.

Bilag IV

I nærheden af staldanlægget er der levesteder for Bilag IV-arten Løvfrø og Stor Vandsalamander (se figur 2). I området er der vandløb, som er potentielt egnede levesteder for Odder (se figur 2). Området må også forventes at være levested for flere flagermusarter. Alle danske flagermusarter er bilag IV-arter. Efter kommunens vurdering vil den uændrede deposition af ammoniak ikke give anledning til en væsentlig ændring af naturtilstanden af de omkringliggende vandhuller, skove, moser, og overdrev og deres værdi som leve- og ynglelokalitet for Bilag IV-arten Odder, eller for øvrige sjældne arter.

Figur 2 Forekomst af Bilag IV-arter. Den sorte cirkel angiver 1 km radius af anlægget. Blå skravering angiver vandløb, der kan være potentielt levested for odder. Grøn markering angiver vandhuller med fund af Løvfrø. Rød markering angiver fund af Stor Vandsalamander. Der er desuden en række moser, enge og ammoniakfølsomme skove inden for 1km af anlægget.

Det er samlet kommunens vurdering, at ammoniakemission fra anlægget ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

Lugt og støv

Ejendommen er beliggende i det åbne land syd for byen Mårslet. Nærmeste beboelse Tisetvej 78 ligger ca. 400 meter fra anlægget, og Tisetvej 51 ligger ca. 600 m fra anlægget (gennemsnitsafstand). Nærmestes samlede bebyggelse er Østergårdsvej 196 og Testrupvej 113A, der ligger ca. 2400 m fra anlægget. Nærmeste byzone er Mårslet By, der ligger ca. 1285 m fra anlægget.

Ved revurdering af IE-husdyrbrug skal kommunalbestyrelsen beregne, om geneniveauerne for lugt i §§ 31-32, jf. bilag 3, pkt. B i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdes.

Overholder IE-husdyrbruget ikke geneniveauerne i §§ 31-32, skal kommunalbestyrelsen beregne, om IE-husdyrbruget overholder betingelserne i § 33, stk. 1. Hvis IE-husdyrbruget efter denne beregning ikke overholder betingelserne for fravigelse af geneniveauerne i § 31, skal kommunalbestyrelsen ved inddragelse af proportionalitetshensyn vurdere, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om anvendelse af relevante BAT-teknologier på Miljøstyrelsens Teknologiliste.

Aarhus Kommune har gennemgået lugtberegningen i IT-ansøgningssystemet (se figur nedenfor). Beregningen viser, at husdyrbruget overholder lugtgenekriterierne til nærmeste enkelte bolig, nærmeste samlede bebyggelse og byzone. Det vurderes ikke at være nødvendigt at stille yderligere vilkår.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Tisetvej 51	0	NY	342,7	295,1	598,4	Ja
Tisetvej 78	0	NY	342,7	342,7	409,3	Ja
Testrupvej 113A	1	NY	724,1	796,5	2463,1	Ja
Østergårdsvej 196	0	NY	724,1	651,7	2431	Ja
Malling By, Malling	0	NY	954,1	954,1	1998,8	Ja
Mårslet By, Mårslet	0	NY	954,1	954,1	1285,5	Ja
Solbjerg By, Tiset	0	NY	954,1	954,1	3260,4	Ja

Figur 3 Resultat af lugtberegning i IT-ansøgningssystem

Foder

BAT ammoniak

Det er et lovgivningsmæssigt krav, at IE-husdyrbrug for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten skal anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov

i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles.

BAT fosfor

Det er et krav, at IE-husdyrbrug for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum skal anvendes enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase). IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Ved meddelelse af denne revurdering bliver husdyrbruget omfattet af BAT-konklusionen for IE-husdyrbrug, der er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17, jf. IE-direktivets artikel 6. Det er et lovgivningsmæssigt krav, at IE-husdyrbrug for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten skal anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles.

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til BAT inden for fodring af besætningen.

Energi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., så tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Husdyrbrugets valg af BAT i henhold til energi- og ressourcestyring fremgår af BAT-redegørelsen i bilag 2.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17 (*Særregler for IE-husdyrbrug*) og referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er det BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi og foder,
- at vandingssystemet vedligeholdes, så vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, så de fungerer optimalt.

Ved meddelelse af denne revurdering bliver husdyrbruget omfattet af BAT-konklusionen for IE-husdyrbrug, der er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17, jf. IE-direktivets art. 6. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

Aarhus Kommune vurderer med henvisning til referencedokumentet, at det er væsentligt at have fokus på energiforbruget. På den baggrund sættes der vilkår om energieftersyn. Energirapporten skal fremsendes til Aarhus Kommune.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til BAT ift. energi- og ressourcestyring.

Støj

De væsentligste støjkloder på ejendommen udgøres primært af ventilationsanlægget, fodermølle, fodersiloer og kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Der sker ingen ændringer i støjkloderne i forbindelse med revurderingen, og det vurderes, at støj fra husdyrbruget fortsat ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Aarhus Kommune vurderer at der ikke skal stilles yderligere vilkår til støj udover en omformulering af eksisterende vilkår vedr. støj. Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj fortsat er overholdt.

Skadedyr

Der er ikke sket ændringer i husdyrbrugets praksis omkring rengøring af staldanlægget eller bekæmpelsen af skadedyr. Der vil på husdyrbruget blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelse af rotter og mus varetages af autoriseret firma.

Vilkår vedrørende rengøring og skadedyrsbekæmpelse er fortsat gældende. Aarhus Kommune vurderer, at der ikke skal stilles yderligere vilkår.

Spildevand, jord og overfladevand

Der sker ingen ændringer i driften, og Aarhus Kommune vurderer, at forhold vedr. spildevand, jord og overfladevand er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning og eksisterende vilkår, hvorfor der ikke stilles yderligere vilkår. Vilkår vedr. gylleseparering udgår, da der ikke sker gylleseparering på ejendommen længere. Eksisterende vilkår vedr. vand fra vask af stalde udgår, da vaskevand fra stalde er omfattet af generelle regler.

Vilkår der udgår:

4.3 Opbevaring af den faste fraktion fra gyllesepareringen skal ske efter samme regler som opbevaring af fast gødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

4.9 Spildevand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning, som skal ledes til en gyllebeholder, da det kan indeholde rester af foder og gødning.

Transport

Der sker ingen ændringer i antallet af transporter ift. den oprindelige miljøgodkendelse, da dyreholdet er uændret. Miljø- og fødevareklagenævnet har afgjort, at der i miljøgodkendelser kun kan stilles vilkår om, hvilke adgangsveje på husdyrbrugets matrikel der skal anvendes – men ikke hvilke offentlige veje der skal benyttes, efter transporterne har forladt husdyrbrugets matrikel og befinder sig på offentlig vej (se NMK-132-00839 af 22. september 2017).

Aarhus Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår vedr. transport.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af Aarhus Kommunes gældende affaldsregulativ, og affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug jf. BAT-redegørelsen på bilag 2. Det er Aarhus Kommunes vurdering,

at det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand). Der stilles vilkår om hhv. at følge Aarhus Kommunes regulativ vedr. affald, samt opbevaring af olie- og kemikalieaffald, hvormed det vurderes, at forhold vedrørende affald, samt opbevaring af sprøjtemidler og kemikalier lever op til BAT.

Uheld og risici

Det er Aarhus Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp, hvis der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hæværk o.l. Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

BAT er bl.a.:

- at ejendommen har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på ejendommen.
- at alle der arbejder på ejendommen er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på ejendommen.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Vilkår vedrørende beredskabsplan opdateres efter nuværende retningslinjer, hvormed det er Aarhus Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BAT i forhold til håndtering af uheld og risici.

Egenkontrol

Aarhus Kommune vurderer, at BAT mht. management og egenkontrol er daglige tilsyn, samt løbende service og vedligeholdelse, journal over el-, vand-, og foderforbrug, samt gødningsregnskab. Hertil kommer uddannelsesplaner for medarbejdere, beredskabsplan, foderplaner og affaldshåndtering.

Det er Aarhus Kommunes vurdering at det er nødvendigt at påbyde vilkår om driftsjournal, der dokumenterer hhv. produktionens størrelse, ressourceforbrug, rapporter for eftersyn og reparationer, dokumentation for bortskaffelse af affald, uheld, samt overholdelse af vilkår. Tidligere vilkår vedr. registrering af el- og vandforbrug er indarbejdet i vilkåret.

Ophør

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort. Tandergårdsvej 8 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Kommunen vurderer, at ovenstående praksis ved produktionsophør bør fastsættes ved vilkår.

BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår

Der er Kommunes vurdering, at BAT er anvendt i et tilstrækkeligt omfang i projektet. Kommunen har sikret sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at det kan leve op til kravene om BAT for IE-husdyrbrug.

I forbindelse med revurderinger skal kommunen desuden stille særlige vilkår til IE-husdyrbrug om punkter, som i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 41 stk. 1 nr. 9-13.

9) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

I miljøansøgningen (bilag 2) er der redegjort for både vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger. Der er stillet vilkår om, at vandforbruget løbende skal overvåges for at sikre at vandforbruget minimeres.

10) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.

Der er stillet vilkår om grænseværdier for støj.

11) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.

Der er stillet vilkår om dokumentation af regelmæssig vedligeholdelse af anlægget og opbevaringsanlæg.

12) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Der er stillet vilkår om nødvendige foranstaltninger ved ophør, og der henvises til kapitel 17 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

13) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Der er stillet vilkår vedr. håndtering af hhv. sprøjtemidler, spildevand, flydende husdyrgødning, affald, farligt affald og olie, og det er Aarhus Kommunes vurdering, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag, med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget fra farlige stoffer og blandinger.

Formålet med vilkårene i denne godkendelse er at sikre, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Der er blandt andet stillet vilkår om dyrearter og driften, og de nævnte særlige vilkår for IE-husdyrbrug. Udover overholdelse af vilkårene skal husdyrbruget overholde andre miljøregler, herunder særregler for IE-husdyrbrug.

SÆRREGLER FOR IE-HUSDYRBRUG

Særregler for IE-husdyrbrug fremgår af kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og skal overholdes som supplement til overholdelse af godkendelsens vilkår og øvrige generelle regler.

Miljøledelse § 47

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2. Stk. 2, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,

- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3: IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1 – 5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelse – oplæring af personale § 48

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Jf. stk. 2 skal IE-husdyrbruget udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold der følger af ovenstående punkter. Materialet skal være tilgængelige for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab § 49-50

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde følgende betingelser:

Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Beredskabsplanen

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planerne i forbindelse med tilsyn.

Fodringsringskrav § 51

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Energieffektiv belysning § 52

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i 5 år og kunne forvises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Støvmissioner fra staldanlæg § 53

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Overholdelse af vilkår og krav § 54

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav til indretning og drift, IE-brug og årlig indberetning, og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

Årlig indberetning til kommunen § 55

IE-husdyrbrug skal engang årligt indsende følgende informationer til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem (§ 42).

- 3) Logbog over gennemførte kontroller (§44).
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskravet (§ 46).

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer til kommunen. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår og sendes samlet til kommunen. IE-husdyrbrug skal dog ikke indsende informationerne, hvis kommunen har modtaget dem i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

Ophør § 56

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4b i lov om forurennet jord anvendelse.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2⁸, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

⁸ En godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del.

SAMLET VURDERING

Aarhus Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i miljøgodkendelsen samt efterlever vilkårene i nærværende revurdering.

OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Offentlighed

Som indledning til revurderingen er der udarbejdet et oplæg til husdyrbrugets ejer om processen. Indledning af revurderingen blev annonceret på Aarhus Kommunes hjemmeside i perioden 25. maj 2023 til 8. juni 2023.

Udkast til afgørelse har været sendt i 2 ugers høring ved husdyrbrugets ejer, parter og dem der har anmodet om dette i offentlighedsfasen.

Aarhus Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 22. marts 2024.

Ansøger har fået tilsendt godkendelsen. Øvrige parter, naboer, foreninger og organisationer er orienteret om, at afgørelsen meddeles.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, og afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 19. april 2024 af Aarhus Kommune via klageportalen. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk.

Vejledning om klagegebyr, og hvordan man skal logge på og anvende klageportalen findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside på www.naevneneshus.dk. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan tages i brug, efter den er meddelt, men det sker på eget ansvar, da Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

BILAG 1 - SITUATIONSPLAN

Aarhus Kommune
Att. Christian Westergaard

Vissenbjerg
Telefon
Mobil
Mail

1. marts 2024

nima@velas.dk

BAT-redegørelse – Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet

På vegne af Brian Munk, Tandergård ApS, fremsendes hermed BAT-redegørelse i forbindelse med revurdering af Tandergårdsvej 8, 8320 Mårslet i Aarhus Kommune.

I den eksisterende miljøgodkendelse er der vilkår om at der skal være fast teltoverdækning på den mindste af ejendommens gyllebeholder. Dette ønskes ændret ved at gyllekølingsanlæggets driftstid øges, så gyllekøleanlæggets ammoniakreduktion øges med samme mængde ammoniak som teltoverdækning ville have reduceret beholderens ammoniakemission med.

BAT-redegørelse

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at der ikke kan stiles krav om anvendelse af en bestemt teknik - dette valg skal ansøger selv træffe. Derimod kan kommunen fastlægge emissionsgrænseværdier for anlægget, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen og omfatter bl.a. grænseværdier for udledningen af ammoniak og fosfor.

Miljøstyrelsen har/skal udarbejde vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene.

Slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Smågrise (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Søer (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Svin (uden for gyllebaseret system)	-	endeligt godkendt

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den aktuelle produktion er indrettet med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Valg af staldsystemer

Slagtesvinestalden er indrettet med drænet gulv + spalter (33 %/67 %), smågrisestalden er indrettet som en toklimastald med delvis spaltegulv. Løbe-/drægtighedsstalden er indrettet som en løsgående stald med delvis spaltegulv, og farestalden er indrettet med kassestier med delvis spaltegulv.

Drænet gulv + spalter (33 %/67 %) til slagtesvin har en ammoniakfordampning på 2,3 kg NH₃-N/m²/år, hvilket er en af gulvtyperne til slagtesvin med den højeste ammoniakfordampning. Toklimastalden til smågrise har en ammoniakfordampning på 0,56 kg NH₃-N/m²/år, hvilket er den gulvtype til smågrise som har den laveste ammoniakfordampning. En løsgående stald med delvis spaltegulv til søer (golde og drægtige) har en ammoniakfordampning 1,2 kg NH₃-N/m²/år, hvilket betragtes som et BAT gulv, da gulvtypen har den laveste ammoniakfordampning til søer (golde og drægtige). Gulvtypen i farestalden har en ammoniakfordampning på 0,66 kg NH₃-N/m²/år, hvilket betragtes som et BAT gulv, da gulvtypen har den laveste ammoniakfordampning for de gulvtyper der benyttes til farestalde.

Valg af miljøteknologi

På ejendommen er der installeret et gyllekølingsanlæg i sostalden som er godkendt med en ammoniakreduktionseffekt på 9,42 % og en driftstid på 19 timer/døgn, svarende til 6.935 timer om året.

I de øvrige stalde er der ikke installeret nogen miljøteknologier.

På gyllebeholderen på 5.000 m³ er der fast monteret teltoverdækning, som benyttes som en ammoniakreducerende miljøteknologi.

Jf. vilkår 5.2 skal der være teltoverdækning på alle gyllebeholderne, Aarhus Kommune har dog efterfølgende meddelt at der kun skal være overdækning på gyllebeholderen på 5.000 m³ og på beholderen på 500 m³.

Der er ikke etableret overdækning på beholderen på 500 m³. Som erstatning for teltoverdækning øges driftstiden for gyllekølingsanlægget. Teltoverdækning på gyllebeholderen skulle have reduceret beholderens ammoniakemission med 50 %, hvilket svare til 16,8 kg NH₃-N/år. Ved at øge gyllekølingsanlæggets driftstid til minimum 7.120 timer, svarende til 19,5 timer om dagen og med en ammoniakreduktionseffekt på 9,42 % vil man øge gyllekølingsanlæggets ammoniakreduktion med 16,8 kg NH₃-N/år, svarende til hvis der havde været teltoverdækning på den lille gyllebeholder.

Brian Munk ønsker derfor at få ændret/ophævet vilkår 5.2 og at det eksisterende vilkår vedr. gyllekølingsanlægget ændres til at anlægget skal være i drift i minimum 7.120 timer/år.

Valg af fodertilg

Alle dyr fodres med vådfoder.

For at overholde kravene vedr. fodring hos IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, benyttes der en god aminosyresammensætning for at reducere indholdet råprotein i foderet.

Alle dyr bliver fasefodret.

Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger gennem dyrets vækstfaser, der er tilpasset dyrets behov for næring. Fasefodring giver derfor mulighed for at foderet kan udnyttes optimalt. Det er derfor muligt at reducere indholdet af råprotein i fodret ved fasefodring. Det vurderes, at fasefodring af søer vil medføre et stabilt lavere indhold af gram råprotein pr. foderenhed (FE).

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal gyllebeholdere være forsynet med enten fast overdækning eller et naturligt tæt flydelag, eller der skal anvendes en teknologi, som er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, der kan erstatte fast eller tæt overdækning. På teknologilisten er det i øjeblikket kun gylleforsuring som kan erstatte kravet om enten fast eller tæt overdækning. Der skal altid etableres fast overdækning hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

På husdyrbruget findes der 4 gyllebeholdere. 3 af beholderne er med et naturligt tæt flydelag, mens den sidste og største beholder har fast teltoverdækning.

Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 10-årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den næste regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende.

Vejledende BAT – standardkrav (fosfor)

Valg af teknologi til opfyldelse af BAT – krav (fosfor)

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne, omfatter enten fodringsteknikker (fasefodring, fytasetilsætning, benzosyre tilsætning, sammensætning af foderet) der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

Valg af fodertiltag

Der anvendes vådfodring.

For at overholde kravene vedr. fodring hos IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, benyttes tilsættes der fytase for at nedsætte den samlede mængde fosfor der udskilles og der anvendes fasefodring med 2 blandinger, en fra 30-40 kg og en fra 40-100 kg.

Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger gennem dyrets vækstfaser, der er tilpasset dyrets aktuelle behov for næringsstoffer. På denne måde øges fodringseffektiviteten og fosforindholdet i gødningen reduceres.

Tilsætning af enzymet fytase til foderet sikre, at en større andel af fodermidlets fosforindhold kan udnyttes af dyret, hvorved indholdet af fosfor i gødningen reduceres.

Lugt

Beregninger vedrørende lugt er foretaget via husdyrgodkendelse.dk. der er i beregningen i husdyrgodkendelse taget udgangspunkt i nettoarealerne i staldene.

Beregningerne viser at lugtgenekriteriet vednærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, og som ikke er eget af Brian, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste sommerhus- eller byzone er overholdt.

Der er derfor ikke grundlag for at kræve at der skal gøres yderligere for at reducere lugt fra ejendommen.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

- Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.
- Der er velfungerende flydelag på 3 af beholderene. Flydelaget udgøres af halm. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning ”Logbog for beholder med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene. På den sidste gyllebeholder er der fast teltoverdækning, som kun er åben i forbindelse med udbringning.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring/udbringning er genetableret flydelag.

BAT-krav – Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU´s referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Lys

På husdyrbruget gøres der følgende i forhold til belysningen:

- Lyset slukkes når staldene forlades.
- Der anvendes LED belysning i stalden og øvrige bygninger.

Ventilation

- Trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.
- Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.
- Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige mindst 1 gang om året. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

- Årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.
- Der anvendes lavenergimotorer i ventilationsanlægget.

Foderfremstilling

- Der anvendes hammermøller til foderfremstillingen.

Foderblanding

- Blandeanlægget kører hver dag i forbindelse med fodringen
- Blandeanlægget er placeret i den ene ende af sostalden for at reducere evt. støjgene mest muligt.
- Blandeanlægget vedligeholdes løbende.
- Der anvendes vådfoder, hvor mølleanlægget maler kornet direkte ned i vådfoderblanderen.

Udfodring

- Dimensioneringen er korrekt.
- Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt

Transport

- Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Det vurderes at den ansøgte produktion på baggrund af ovenstående tiltag lever op til kravet om BAT.

Affald

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA efter behov, typisk inden for et døgn. Døde dyr placeres på en indrettet DAKA-plads bag ved gyllebeholderen på 5.000 m³. Placeringen af de døde dyr gør at man ikke kan se dem fra vejen.

Det vurderes, at opbevaring af døde dyr lever op til kravene herom og det vurderes, at omkringboende naboer ikke vil blive generet af evt. lugt fra døde dyr.

Beskrivelse af fast affald

Der ændres ikke på opbevaringen og håndteringen af affaldet i forhold til den gældende miljøgodkendelse fra 2008, tillægget til miljøgodkendelsen fra 2016 og revurderingen fra 2016.

Alt affald håndteres efter Aarhus Kommunes affaldsregulativ.

Affald sorteres i de enkelte fraktioner i nogle tønder i staldene og køres til genbrugspladsen.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Der anvendes endvidere vaskerobot.
- Desinfektion af staldsektionerne køre i et lukket kredsløb, hvor desinfektionsmidlet hældes i en beholder, hvorefter det sprinkles ud i staldsektionen, så personalet ikke skal være inde i sektionen i forbindelse med desinfektionen.

Både iblødsætning og vaskeroboter reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

- Der anvendes både drikkenipler og drikkekobber i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler. Drikkeniplerne er placeret over krybberne så evt. spild opsamles sammen med evt. foderrester.

Overbrusningsanlæg

- Optimeret styring af overbrusningsanlæg.
- Anvendelse af vandbesparende dyser

Vandrør og slanger i stalde

- Der er etableret stophaner på alle vandslanger.
- Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Det vurderes, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF-notat er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpålagte efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderne.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald udsorteres og fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med PestCare om rottebekæmpelse på ejendommen.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

IE-husdyrbrugets ophør

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Testrupvej 103 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvands forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

